

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

STUDII DE CAZ: 1. Intreprinderi sociale in Italia

Conform unui studiu CIRIEC (2016) – „Recent Evolutions of the Social Economy in the European Union” Italia face parte din grupul tarilor în care conceptul de economie socială se bucură de un nivel moderat de recunoaștere. Cu toate acestea exista exemple semnificative de initiative pentru crearea de noi oportunitati pentru persoanele excluse social din zonele rurale.

1. Cooperativa Mezzacorona

Mezzacorona este una dintre cele mai vechi cooperative Ca dispune de propria crama din Italia. Fondata acum 110 ani (in 1904) de 20 de viticultori care au inceput aceasta activitate de cooperativa ca pionierat la vremea respectiva, Mezzacorona a crescut constant cu proiecte din ce in ce mai mari, intodeauna condusa de principiile si valorile cooperatiste, protejand veniturile membrilor si pastrandu-si radacinile adanci in comunitate si in teritoriul local. La inceput cooperativa a avut ca scop unirea resurselor membrilor pentru a achizitiona echipamente si a avea sanse mai mari pe piata.

Principalele activitati ale cooperativei sunt productia de vinuri, fructe si comercializarea acestora.

Productia implica o suprafata de 2600 hectare in regiunea Trentino-Alto Adige, plus in doua podgorii din Sicilia (621 hectare langa Ragusa).

Vinurile Mezzacorona sunt acum vandute in toata Italia si in lume. Exporturile cooperativei se realizeaza prin doua firme: Prestige Wine Imports Corp. care vinde in America de Nord si Bavaria Wein Import pentru Germania, Austria si Elvetia. Vinurile Mezzacorona sunt de asemenea exportate in Scandinavia, Regatul Unit, Europa de Vest si Japonia.

Structura de proprietate – membri si beneficiile acestora

Cooperativa este detinuta de agricultori individuali sau asociati care sunt de acord sa nu intre in cocurenta directa cu cooperativa. Sunt primiti de asemenea si membri investitori. Membri contribuie cu bani la capitalul social al cooperativei, si, ca membri, dau toata productia cooperativei, in caz contrar trebuind sa plateasca. Cooperativa aplica in luarea deciziilor sistemul un om - un vot.

Beneficiile membrilor sunt importante: valorificarea garantata a produselor lor prin vanzarea catre un singur client – cooperativa detinuta de ei – se evita astfel consumul de timp si interactiunea costisitoare pentru producatori cu intermediarii. Membrii se obliga sa furnizeze intregaa lor productie catre cooperativa, care, la randul sau le garanteaza achizitionarea productiei la un pret bun, chiar in anii mai putin buni din punct de vedere climatic, astfel garantandu-le membrilor venitul anual. In plus, fermierii vand sub acelasi brand care realizeaza procesarea, impachetarea si comercializarea productiei lor de struguri. Mezzacorona le furnizeaza masini agricole, asistenta tehnica, toate capacitatile necesare, si toate facilitatile necesare pentru a prelucra strugurii si vanzarea produselor la scara mare, pe piata internationala, piata de produse de inalta calitate, la care, in alte conditii, individual, nu ar fi avut acces.

Castigurile sunt impartite intre membri proportional cu cantiatea si calitatea recoltelor furnizate cooperativei.

Produsele principale sunt vinurile albe si rosii si vinurile spumante - 14 varietati diferite locale si internationale - Pinot Gris, Chardonnay, Teroldego, Muller Thurgau, Marzemino, Merlot, etc.

Nisa de piata a Mezzacorona a crescut exponential in ultimii ani, transformand Mezzacorona intr-una din cele mai faimoase marci italiene de vinuri, fiind primul producator italian de Pinot Gris si Chardonnay si producatorul uneia din cele mai cunoscute marci de vin spumant - Rotari Trentodoc.

Scopul Mezzacorona este de ajutor mutual al fermierilor si asistenta pentru acestia in valorificarea, sustinerea si cresterea productiei de struguri si vin, si comercializarea acestora sub aceiasi marca. Aceasta este o functie cheie pentru supravietuirea agriculturii intr-o zona de munte, in conditiile in care suprafata detinuta de fiecare membru individual nu depaseste 1 ha, acestia avand prin urmare capacitate de productie si marketing limitata.

In prezent Mezzacorona lucreaza cu Institutul National Agricol, avand in acelasi timp si un centru propriu de cercetare in care se dezvoltă noi tehnologii de cultura a vitei de vie, selectia soiurilor, depozitare si tehnici agricole prietenoase cu mediul.

In 2013, cooperativa avea 1.600 membri viticultori, active in valoare de 184.142.605€, un capital in valoare de 61.878.812€, productia de 105.018.915€, o cifra de afaceri /vanzari de 90.262.437€ si un profit in valoare de 807.246€.

2. Cassa Rurale di Pergine – Banca cooperatista de credit din 1920

Cassa Rurale Pergine este una din cele mai importante banci cooperatiste – cooperative de credit din Provincia Trento, care a garantat familiilor si intreprinderilor mici si mijlocii din zona accesul la credit de aproape 100 de ani.

Cooperativa are in prezent 3260 membri – proprietari - clienti. Membri sunt localnici agricultori, artizani, pensionari, functionari, muncitori, studenti dar si Comunele si firmele din zona.

Cooperativa s-a infiintat pentru a-i elibera pe oameni, care erau victimele unor datorii si dobanzi foarte mari la banci si camatari, si a rezistat foarte bine in timpul crizei Marea Depresie din perioada dintre 1938 si 1947.

Principalele activitati sunt in prezent servicii de economisire pentru membri si alti clienti si produse de creditare specifice, functionand prin 12 agentii, 16 ATM-uri, 316 terminale de plati electronice, 15600 de conturi curente active, 3224 de pachete de asigurare, 19663 clienti. Cooperativa acorda de asemenea finantare caritabila a unor proiecte sociale, educationale si culturale.

Cu sprijinul Casei Centrale Cooperatiste, banca centrala a cooperativelor rurale din Trento, Cassa Rurale din Pergine ofera urmatoarele servicii:

- Asigurari bancare (persoane, active, intreprinderi)
- Conturi curente (conturi pentru asociatii, conturi de familie, conturi pentru tineri rock, conturi de intreprindere, conturi de membru, cont soft pensii, cont student, primul cont)
- Conturi de depozit
- Carduri de plata (Card de debit membri, Universicard, Card de debit Globo, Card de debit, Card de debit Rock, Card in Coop, Card prepay Oom+, Card prepay Ri-carica)
- Finantari (revolving, pe termen scurt, pe termen lung)
- Investitii (fonduri comune de investitii, gestiunea patrimoniului, obligatiuni)
- Online banking (InBank sms, InBank ECO, InBank, In Bank Business, InBank Associazioni)

Pe langa activitatile bancare obisnuite, banca deruleaza constant activitati sociale si culturale oferind fonduri pentru activitati culturale, sociale si sportive si lucrând cu autoritatile publice locale si asociatii pentru a raspunde nevoilor sociale locale. „Cu ochii pe sanatate” este un proiect social derulat de banca de 5 ani prin care se masoara gratuit glicemia persoanelor doritoare (1200 de persoane in 2012).

Ca orice intreprindere sociala, cooperativa publica anual un bilant social.

In 2013, cooperativa detinea active de 956.320.020€, avea o cifra de afaceri de 4.027.111€, un excedent de 511.157€ si 97 de angajati.

3. **Gradinitele La Coccinella** – cooperativa sociala italiana de tip A

La Coccinella este o poveste de succes a unei gradinite - intreprindere sociala care ne arata cum un mic grup de cetateni dintr-un satuc, uniti pentru a rezolva o nevoie a satului lor, au ajuns sa construiasca o retea de servicii care se intinde in prezent in toata regiunea, acumuland competente recunoscute acum la nivel national in Italia. Si cum, chiar daca a crescut ca organizatie in dimensiune si numar de oameni, La Coccinella si-a pastrat abordarea teritoriala ramanand ancorata in comunitatile locale, furnizand servicii in cele mai mici sate, care altfel ar ramane fara servicii de educatie timpurie si ingrijire pentru copii.

Exista 17 gradinite – crese Coccinella in 15 dintre comunele din provincia Trento, de care au beneficiat in anul 2013 un numar de 496 de copii.

La Coccinella a fost fondata in 1995 de un grup de parinti care lucrau cu totii cu norma intreaga si deci nu aveau nici un sprijin pentru ingrijirea si educatia timpurie a copiilor lor mici, impreuna cu un mic grup de specialisti in educatie, care au decis sa fondeze o cooperativa pentru copiii mai mici de 3 ani si au demarat prima cresa in Cles.

Principalele servicii sunt cele de cresa si servicii de sprijin pentru parinti, tabere de vara si activitati de petrecere a timpului liber, asistenta la domiciliu, ateliere de comunicare artistica si activitati culturale. In prezent cresele si gradinitile La Coccinella sunt prezente in toata partea de Vest a provinciei Trento, La Coccinella oferind consultanta si indrumare altor organizatii din domeniu.

Parintii beneficiaza de vouchere pentru astfel de servicii emise de autoritatile publice locale.

Cooperativa sociala La Coccinella numara, in 2013, 205 lucratori si 22 membri, avea un capital social de 2.845€, o cifra de afaceri de 5.545.167€ si un profit de 7.706€.

Sursa: Institutul de Economie Sociala, proiect "New Crops" (<http://www.ies.org.ro/erasmus>)

Autor: Dan Adrian Baclesanu